

PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING

Veendael maakt
plaats voor jou

Visie

We zetten ons in voor een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving waar onze inwoners en bedrijven zich prettig en medeverantwoordelijk voor voelen. De gemeente wil groeien en bloeien en in 2050 een duurzame gemeente zijn.

Opgave Groei & Bloei

Veenendaal staat voor een breed scala aan opgaven die allemaal ruimte vragen. De ruimte binnen onze gemeentegrens is beperkt. Veenendaal heeft een woningbehoefte van 11.000 woningen tot 2040. In 2022 is het gelukt om extra ruimte voor toekomstige woningbouw te creëren in de projecten Ambacht en Tuinstraat. Omdat de ruimtevraag groter is dan de gemeente is de samenwerking met de regio Foodvalley in 2022 geïntensiveerd. Concreet is de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley uitgewerkt met daarbij het uitgangspunt “Meer stad, Meer landschap”. Voor Veenendaal komt hieruit een grootschalige inbreidingslocatie voort genaamd “Spoorzone”. Daarnaast zijn regionaal en landelijk afspraken gemaakt over noodzakelijke investeringen in bereikbaarheid.

De Groei en Bloei van Veenendaal is een duurzame ontwikkeling van de stad. Vanuit de goede balans tussen wonen, werken en de kwaliteit van de leefomgeving is in 2022 onder andere gewerkt aan de woonvisie, bedrijventerreinvisie en de implementatie van duurzaamheidsambities rond energie, klimaat en circulariteit. Ook heeft Veenendaal in 2022 meegetekend met het pact “Groen Groeit Mee” in de provincie Utrecht.

Opgave Duurzaam Veenendaal

Naast de duurzame ontwikkeling van de stad ligt er de belangrijke taak om de transitie naar een volledig circulaire samenleving vorm te geven. Als overheid willen we het voorbeeld zijn en stimuleren om, in samenwerking met andere partijen, slimmer met grondstoffen om te gaan. De ontwikkelingen in 2022 hebben ons duidelijk gemaakt dat ook de schaarste op de markt van ons vraagt om stevig in te zetten op een reductie van onze energiebehoefte, de beschikbaarheid van hernieuwbare energie en het sluiten van de kringloop voor onze grondstoffen.

Voor een belangrijk onderdeel van deze ambitie, het terugdringen van de CO₂-uitstoot zijn we in 2022 voortvarend aan de slag gegaan met de uitvoering van het programmaplan ENV en o.a. in een tweetal wijken gestart met de voorbereidingen om de wijken op termijn aardgas vrij te maken. Hebben we stappen gezet met de circulaire toepassing van producten in een aantal grotere bouwkundige en civieltechnische projecten en verschuift onze afvalinzameling voorzichtig naar een inzameling van grondstoffen. Voor de onderdelen Klimaatadaptatie en circulariteit moeten nog grote stappen worden gezet om de ambities te halen, maar zijn belangrijke besluiten genomen om in 2023 aan de slag te kunnen gaan met circulariteit en de klimaatbestendige leefomgeving.

Omgevingswet

In 2022 was gedurende het hele jaar veel onduidelijkheid over de invoeringsdatum van de Omgevingswet. Die is in 2022 tweemaal aangepast: van 1 juli 2022 werd het 1 januari 2023, in oktober is besloten dat 1 januari 2023 werd verschoven naar 1 juli 2023. Recent heeft de minister aangegeven dat de nieuwe invoeringsdatum voor de Omgevingswet zal worden gesteld op 1 januari 2024. Desalniettemin heeft Veenendaal in 2022 de benodigde voorbereidingen getroffen, om in 2024 de fysieke leefomgeving te benaderen binnen de kaders van de Omgevingswet. Dit had hoofdzakelijk betrekking op het opstellen van Omgevingsplan deel I, aanpassen van processen, opstellen van juridische en toepasbare regels en het opleiden van personeel.

Thema's

De visie van het Programma Fysieke leefomgeving komt tot uiting in drie thema's:

- I. Ruimtelijke ontwikkeling
- II. Openbare ruimte
- III. Wijkgericht werken

Thema I – Ruimtelijke ontwikkeling

Herstructurering Franse Gat

In 2022 zijn we begonnen met de uitvoering van de gebiedsvisie voor het Franse Gat met de sloop van de eerste 20 woningen aan de Mr. Heemskerkstraat. In april 2023 wordt begonnen met de bouw van deze eerste 20 woningen. Gelijktijdig zijn we met Veenvesters bezig met de voorbereiding van deelgebied 2. Daarnaast gaan we samen met Veenvesters starten met het stedenbouwkundig plan voor deelgebied 3.

Bodemtaken

Onder de Omgevingswet, geplande ingangsdatum 1-januari-2024, wordt de gemeente bevoegd gezag voor de vaste bodem. Hierbij is de overdracht van bodemtaken van de Provincie naar de Gemeenten een belangrijke wijziging waarbij het gehele bodembeleid wordt overgedragen aan de gemeenten, inclusief bodemkwaliteitsbeleid en bijbehorende VTH-taken (exclusief lopende WBB-locaties). In de afstemming met Provincie en overige (ODRU)gemeenten zijn voor de realisatie van een beleidsneutrale overgang grote stappen gemaakt. Bijvoorbeeld het Omgevingswet-robust maken van de geactualiseerde Nota Bodembeheer met bijbehorende bodemkwaliteitskaarten werkgebied ODRU en de kaart bodemkwaliteit PFAS (nieuwe stoffen).

Voor Veenendaal zijn de ontwikkelingen rond de drinkwaterwinning, de boringvrije zone en de organisatie van de ondergrond belangrijke thema's waarbij de gemeente na invoering Omgevingswet taken krijgt toebedeeld. In samenwerking met het Waterschap, Provincie en Vitens zijn de ontwikkelingen op dit thema van belang voor de ontwikkelingsmogelijkheden met het oog op tal van functies als warmte-opslag, energiewinning (geothermie) en de ontwikkelingen rond klimaatadaptatie en de landelijke ontwikkelingen rond het beleidsvoornemen water-en-bodem-sturend.

Voorts heeft de begeleiding van enkele belangrijke projecten zijn beslag gekregen. Met name kunnen worden genoemd de bedrijfsbeëindiging van Trivium (Rozenstraat 19) inclusief de voorbereiding tot de herinrichting en voorbereiding woningbouw, alsmede de realisatie en afronding van de sanering van de beide stortplaatsen bij de Blauwe Hel.

WWZ-regie (Wonen, Welzijn en Zorg)

De vergrijzing, extramuralisering/ambulatisering van zorg en (mede) daarmee het scheiden van wonen en zorg, heeft grote gevolgen voor de woningvoorraad en de ruimtelijke en sociale inrichting van de samenleving. In combinatie met andere maatschappelijke ontwikkelingen zorgt het tekort aan (met name) betaalbare wooneenheden ervoor dat steeds meer inwoners tot een kwetsbare doelgroep met een (urgente) huisvestings- en/of ondersteuningsvraag behoren.

In 2022 heeft het Rijk met de programma's uit de Nationale Woon- en Bouwagenda en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen een grote stap gezet vanuit volkshuisvesting en zorg naar meer (hernieuwde) regie ten aanzien van wonen, welzijn en zorg. Net als andere gemeenten vervult de gemeente Veenendaal hierin een belangrijke rol. De gemeente heeft een (in toenemende mate) belangrijke regisserende functie wat betreft de huisvesting, ondersteuning en zorg voor aandachtsgroepen. Afgelopen jaar vertaalde zich dit in het vaststellen van de woonvisie 2022-2025, waar een woonzorganalyse, -visie en toetsingskader voor nieuwe woonzorginitiatieven onderdeel vanuit maken. Deze visie is in nauw overleg met de maatschappelijke partners opgesteld. Met de woningcorporatie(s) zijn prestatieafspraken gemaakt en met de betrokken zorg- en welzijnspartijen samenwerkingsafspraken. Nieuwe woonzorginitiatieven worden getoetst aan de hand van het toetsingskader; evenals dat diverse zorgaanbieders zijn geadviseerd wat betreft hun plannen om nieuwe woonzorgconcepten in Veenendaal te realiseren. In 2022 heeft de Woningwet de woonvisie verplicht gesteld.

Bewustwording betreft een belangrijk aandachtspunt naast regievoering en verbinding. Veenendaal heeft hierin afgelopen jaar een (regionale) voortrekkersrol vervuld, door o.a. aansluiting te zoeken bij de Taskforce Wonen & Zorg en uitvoering te geven aan de themalijn

wonen en zorg uit het Actieprogramma Wonen van de regio Foodvalley. Ook zijn er in diverse wijken bijeenkomsten georganiseerd voor senioren om hen te informeren.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is gekoppeld aan de Omgevingswet. Naar verwachting treden beide wetten op 1 januari 2024 in werking. De Wkb treedt gefaseerd in werking, te beginnen met tranche 1. Deze tranche betreft de grondgebonden woningen en kleine bedrijfshallen. Uitgangspunt van de Wkb is dat zowel het technische aspect van de vergunningverlening als het toezicht hierop door de initiatiefnemer wordt ondergebracht bij private kwaliteitsborgers. Omdat de Wkb aanvankelijk eerder in werking zou treden, zijn de financiële gevolgen van tranche 1 van de Wkb al structureel verwerkt in de begroting.

In 2022 hebben wij geïnventariseerd hoe de werkprocessen moeten worden aangepast en is ons vergunningenregistratiepakket voorbereid op de Wkb.

Thema II – Openbare Ruimte

Integrale aanpak in de Fysieke leefomgeving

Om de doelen van de opgave Groei en Bloei en Duurzaam Veenendaal, in samenhang met de overige activiteiten in de fysieke leefomgeving, te kunnen realiseren is een integrale aanpak nodig. Deze noodzaak wordt nog eens benadrukt door de grote opgave die warmte- en energietransitie van de gemeente vraagt. Om dit te bereiken is een integrale aanpak nodig. Enerzijds om te zorgen dat de schaarse ruimte zo efficiënt en doelmatig mogelijk wordt benut. Anderzijds om met de inzet van de beperkte financiële middelen toch onze doelstelling te kunnen halen. Dit vindt plaats door via een wijk- of buurtscan op te halen wat er speelt in de wijk of buurt. Dit wordt gekoppeld aan de uitvoeringsplannen voor het beheer van de openbare ruimte en de uitvoeringsplannen voor implementatie van de warmtevisie. Dit wordt samen met de wijk uitgewerkt in een Wijk of buurtontwikkelplan en voorzien van een financieringsplan en wordt vervolgens integraal wijk voor wijk opgepakt.

In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om deze werkwijze te introduceren. In november heeft uw raad ingestemd met het openstellen van een vacature coördinator OPOR. Deze coördinator gaat een essentiële rol vervullen in het uitwerken van bovenstaande aanpak. In 2023 worden de eerste resultaten verwacht.

Van groei naar 'groei en beheer'

Voor het beheer van de openbare ruimte staan we aan de vooravond van grootschalige en langdurige vervangingsinvesteringen. Veenendaal is straat voor straat gebouwd uit de incidentele opbrengsten van de ontwikkelingen en bouwgrondexploitatie in de periode 1960 tot nu. Veenendaal zal nu straat voor straat vernieuwd moeten worden uit eigen middelen. In 2022 zijn diverse projecten uitgevoerd. Dit is uitgewerkt in Paragraaf B Kapitaalgoederen.

Mobiliteit

Landelijk en Europees is een doelstelling vastgesteld om het aantal dodelijke verkeersslachtoffers tot nul terug te brengen. Hiervoor is in Nederland het strategisch plan verkeersveiligheid (SPV) vastgesteld. Met als doel om de hiervoor noodzakelijke maatregelen te versnellen is vanuit het ministerie van Infrastructuur en Milieu een impulsregeling verkeersveiligheid opgesteld.

In 2022 is in een groot deel van Veenendaal-West ten zuiden van de spoorlijn een 30 km/uur-zone ingevoerd. Daarnaast zijn door heel Veenendaal snelheidsremmende maatregelen aangelegd. Ook is onderzoek uitgevoerd naar de (potentiële) oorzaak van verkeersongevallen. Dit om met reconstructies in de toekomst en bij nieuwbouw gelijk potentiële onveilige locaties te voorkomen

Wij bereiden ons daarnaast voor op de mogelijkheden van zelfrijdend vervoer. Het Rijk heeft hiervoor een wettelijk verplicht pakket aan maatregelen (verzameling data) opgesteld, de zogeheten Data Top-15. In 2022 zijn diverse onderdelen van deze opgave in de

Verkeersdesk van de Regio Foodvalley ingevoerd. Ook zijn de eerste regionale stappen gezet om deze data actueel te houden.

Fietsparkeren-centrum

In zowel de Omgevingsvisie als het Programmaplan Vitale Binnenstad is de ambitie opgenomen om ons centrum te vergroenen en meer ruimte voor verblijf en ontmoeting te realiseren. Dit betekent dat er op termijn minder verharding zal zijn en dit heeft gevolgen voor huidige functies en gebruik zoals het parkeren van de fiets. In 2022 is daarom een nieuwe inpandige fietsenstalling in Brouwerspoort gerealiseerd en zijn verschillende kleine ingrepen uitgevoerd om het fietsparkeren in betere banen te leiden.

Herinrichting Duivenweide en Kerkewijk

De raad heeft de gebiedsvisie Duivenweide en Kerkewijk vastgesteld. De nieuwe Duivenweide moet een groene en aantrekkelijke verblijfsplek voor bewoners en bezoekers van de binnenstad worden, met volop mogelijkheden om te ontmoeten en te beleven. In 2022 zijn twee concepten met een inrichtingsplan uitgewerkt. In juli 2022 is er lopende het onderzoek voor de nieuwbouw van theater de Lampegiet besloten om de voorbereidende activiteiten rondom de Duivenweide on hold te zetten. Beide opgaven hebben een groot raakvlak met elkaar en kunnen niet afzonderlijk van elkaar gezien worden.

Bewegen en Sporten in de openbare ruimte

Vanuit de Omgevingsvisie en vanuit de samenleving is er behoefte aan aanpassingen in de openbare ruimte om de verschuiving van sporten in verenigingsverband naar sporten in de openbare ruimte te faciliteren. Deels zal dit via het openstellen van sportparken gebeuren en deels in de openbare ruimte en bij IKC's. In het Omgevingsprogramma Openbare Ruimte 2022-2025 (OPOR) zijn de ambities uitgewerkt in het zogenaamde BOSS-principe (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten).

Het BOSS-beleid is gericht op alle leeftijden (ook jongeren en ouderen) en op inclusiviteit (ook minder validen). Dit betekent dat veel bestaande speellocaties, die met name ingericht zijn voor (kleine) kinderen, omgevormd worden naar BOSS-locaties. Er ontstaat op termijn een heel netwerk van verschillende type BOSS-plekken voor verschillende doelgroepen. Hierbij wordt buurtgericht gewerkt, waarbij iedere woonbuurt om de 7 jaar aan de beurt komt. De BOSS-locaties worden vervolgens geüpdatet op basis van de veranderende leeftijdsopbouw van een buurt. Bij het opstellen van de buurtplanning is prioriteit gegeven aan buurten met een grote vervangingsopgave van bestaande speelobjecten. In 2022 is gestart met de implementatie van het nieuwe BOSS-beleid. Het uitvoeringsplan BOSS is afgerond en er is een buurtplanning op locatieniveau inclusief budgetten per locatie tot 2030 opgesteld. Daarnaast is er geadviseerd over nieuwe BOSS plekken in nieuwbouw en bij gebiedsontwikkelingen. Zie verder paragraaf B Kapitaalgoederen .

Klimaatadaptatie en vergroenen

Veenendaal timmert aan de weg als het gaat om klimaatadaptatie. Binnen en buiten de gemeente is men steeds meer bewust van de effecten van klimaatverandering en van het feit dat men er zelf iets aan kan doen. Het gaat om maatregelen tegen overlast of gevaar door water, droogte, hitte en overstroming. Voor een belangrijk deel zijn de maatregelen uitgewerkt in het vastgestelde OPOR. In het OPOR wordt tevens aandacht besteed aan de bekostiging van de verschillende maatregelen, de samenwerking met andere partijen en het stimuleren van inwoners, bedrijven en scholen om ook op privaat terrein te werken aan klimaatadaptatie.

In 2022 is het puntensysteem Omgevingswet in werking getreden. Het puntensysteem moet onder andere leiden tot meer groen en klimaat adaptieve maatregelen.

Bij grote reconstructieprojecten in de openbare ruimte is meer groen teruggebracht dan er voorheen was, circa 3.300 m² nieuwe groenaanleg en groenrenovatie. Ook zijn er meer bomen aangeplant. Er zijn diverse investeringen in het bomenbestand gedaan om onder andere de gevolgen van hittestress tegen te gaan. Denk bij investeringen aan het vervangen van zieke bomen (essentaksterfte) door een rijke variatie aan boomsoorten. Daarnaast is

gestart met een groot herplant project van bijna 300 bomen. Ook is fors geïnvesteerd in goede groeiplaatsen voor bomen, zodat de nieuwe bomen oud en groot kunnen worden. Daarnaast zijn nieuwe groeiplaatsverbeteringsmethoden toegepast bij grote bomen met verminderde vitaliteit of problemen met wortelopdruk. Met innovatieve methoden worden problemen opgelost en de levensduur van de bomen significant vergroot. Bij nieuwe projecten zijn Boom Effect Analyses en verplantonderzoeken uitgevoerd, met als doel bestaande bomen te behouden.

Bij diverse grote reconstructieprojecten is het hemelwater afgekoppeld van het gemengde riool. Hierbij wordt een regenwaterriool aangelegd en waar mogelijk ook ondergrondse of bovengrondse waterberging. Om wateroverlast te voorkomen is in een aantal straten het regenwaterriool fors vergroot. Aanvullend op de maatregelen in openbaar terrein wordt bij inbreidingsplannen vereist dat het regenwater binnen de plangebieden eerst lokaal op eigen terrein wordt opgevangen, vastgehouden en verwerkt, voordat eventueel overtollige neerslag naar onze regenwaterriolen afvoert. Dit helpt verdroging van de bodem tegen te gaan, en tegelijkertijd verkleint het de piekafvoer naar de regenwaterriolen en het oppervlaktewatersysteem als het hevig regent.

Ook inwoners zijn actief gestimuleerd een bijdrage te leveren aan klimaatadaptatie en vergroenen. De gemeente steunt het project Heuvelrugtuinen: Heuvelrugtuinen - Natuur en Milieufederatie Utrecht (nmu.nl). Vanuit dit project zijn verschillende workshops georganiseerd voor bewoners over het afkoppelen van regenwater en het vergoenen van de tuin. Ook heeft Veenendaal meegedaan aan het NK Tegel Wippen: NK Tegelwippen (nk-tegelwippen.nl).

Veenendaal Schoon

De activiteiten rondom 'Veenendaal schoon' zijn voortgezet, zoals opgenomen in het Beleidsplan huishoudelijk afval 2022-2025 (vastgesteld 16 september 2021). Financiering van Veenendaal Schoon vindt plaats vanuit de afvalstoffenheffing (capaciteit) plus een beheerbudget vanuit het OPOR voor de zakgeldprojecten en uitvoeringskosten. Veenendaal Schoon maakt onderdeel uit van het Zwerfvuilplan 2022, dat is uitgevoerd.

Thema III - Wijkgericht werken

Participatie en initiatieven

Het wijkmanagement heeft in 2022 gefaciliteerd en begeleid bij diverse bewonersinitiatieven en trajecten met inwoners. Aansprekende voorbeelden hiervan zijn onder andere de discussie over verkeerssnelheid in de Veenderij, de participatie rondom kunst in de Veenderij, inspanningen rondom de buitenruimte in onder meer het Schrijverspark. Vaker betreffen inwonersinitiatieven echter kleinere minder zichtbare initiatieven, zoals een drempel of een bloembak. Ook zijn we gestart met de publiciteitscampagne om inwoners te stimuleren zelf zorg te dragen voor het beheer en onderhoud van een klein stukje van de Veenendaalse openbare ruimte. Daarnaast is sprake van participatie in projecten van de gemeente, bijvoorbeeld bij reconstructies in de openbare ruimte of bij de realisatie van nieuwe projecten. Inwoners praten hierdoor mee over de inrichting van hun eigen leefomgeving.

Medio 2022 is een participatiespecialist aangesteld die zich in brede zin bezighoudt met het thema participatie in Veenendaal.

Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Goede afweging van de invulling van de ruimtelijke omgeving waarbij we proactief een gezonde duurzame en veilige leefomgeving bevorderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Integrale afweging tussen alle onderwerpen die ruimte vragen waarbij een zorgvuldige afweging van de belangen plaatsvindt.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn alle relevante beleidsterreinen integraal betrokken. Daarnaast heeft burgerparticipatie plaatsgevonden, om op die wijze te komen tot een zorgvuldige afweging.

I.a.2. Kosten voor ruimtelijke investeringen en eigen plankosten aan derden doorberekenen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Voor kleine ontwikkelingen die niet als project worden aangemerkt worden exploitatieovereenkomsten opgesteld. In deze overeenkomsten worden de ambtelijke kosten maar ook de bovenwijkse bijdrage opgenomen en doorberekend aan initiatiefnemer. Bovenwijkse bijdragen worden bij nieuwe ontwikkelingen opgelegd om te kunnen voorzien in bovenwijkse aanpassingen waar nieuwe ontwikkelingen ook profijt van hebben.

I.a.3. Goede beheersing van actieve, gemeentelijke grondexploitaties.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De grondexploitaties zijn in het eerste kwartaal van 2022 herzien. Hierop heeft accountantscontrole plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat de gemeentelijke grondexploitaties goed beheerst worden.

I.a.4. Actueel ruimtelijk beleid voortzetten en uitvoeren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden getoetst aan het ruimtelijk beleid. Verzoeken die niet passen binnen de geldende regels moeten in ieder geval voldoen aan de pijlers van de

Omgevingsvisie: gezond, duurzaam en veilig. Het puntensysteem voor nieuwe ontwikkelingen borgt de pijlers van de Omgevingsvisie.

I.a.5. Als voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet stellen we het omgevingsplan deel 1 in ontwerp vast.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De raad heeft op 7 maart 2022 het omgevingsplan deel 1 vastgesteld.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Voldoende aanbod van het juiste type woningen afgestemd op de vraag naar wonen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. De komende jaren met name op inbreidingslocaties de juiste typen woningen neer te zetten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In Veenendaal zijn de komende jaren nog enkele inbreidingmogelijkheden voor woningbouw. We willen daar de woningtypen realiseren die we nog niet (voldoende) in onze bestaande woningvoorraad beschikbaar hebben, maar waar wel behoefte aan is. Daarbij houden we rekening met de woonwensen vanuit de vergrijzing. Senioren vragen om een levensloopbestendige of zorggeschikte woning nabij voorzieningen met een voldoende grote buitenruimte. Dit uitgangspunt is daarom voor nieuwe bouwplannen vastgelegd in de Woonvisie. Door vooral voor deze doelgroep de juiste woningen toe te voegen creëren we doorstroming op de lokale woningmarkt. Dergelijke woningen worden momenteel gebouwd langs de rondweg-oost en worden gerealiseerd in gebiedsontwikkeling Het Ambacht.

I.b.2. Anticiperen op demografische en economische ontwikkelingen door het nieuwe woonbeleid in de Omgevingswet. In het woonbeleid wordt vastgelegd welke typen woningen er toegevoegd worden als de kans zich voordoet.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In de Omgevingsvisie van Veenendaal is vastgelegd welke uitgangspunten we op het gebied van Wonen hebben. Gezien de wettelijke verplichting een Woonvisie te hebben is de Woonvisie 2022-2025 vastgesteld. De Woonvisie geldt tevens als uitvoeringsprogramma wonen in het kader van de reeds vastgestelde Omgevingsvisie. Beschreven wordt voor welke doelgroepen we vooral willen bouwen, wat voor woningen dat moeten worden, aan wie we ze willen toewijzen en welke prijsstelling daarbij hoort. Om deze punten op te kunnen leggen aan de woningmarkt worden ze nu vastgelegd in Verordeningen, overeenkomsten of bestemmingsplannen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Het cultuurhistorisch erfgoed van Veenendaal draagt bij aan de identiteit van de stad.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Het cultuurhistorisch erfgoed wat er is behouden door subsidie voor onderhoud te verstrekken.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Er zijn dit jaar twee subsidies voorlopig toegekend. Nadat de werkzaamheden zijn uitgevoerd, kan een definitief besluit hierover worden genomen. Er is één definitieve subsidie verstrekt dit jaar. Ondanks de inspanningen om de mogelijkheid tot subsidie bij de inwoners onder de aandacht te brengen zien we dat er relatief weinig verzoeken worden ingediend. In 2023 wordt de subsidieverordening geëvalueerd.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

Grondexploitatie

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

Jaarlijks worden de grondexploitaties herzien en vastgesteld door de gemeenteraad bij het projectenboek.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De herziene grondexploitaties zijn vastgesteld in de raad van juni 2022. Hierop heeft accountantscontrole plaatsgevonden.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

Hoogspanningslijn ondergronds

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

In juli 2020 is de Realisatieovereenkomst met TenneT gesloten. Naar verwachting zal de aanleg van de kabels in 2e kwartaal 2023 gaan starten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In juli 2020 is de Realisatieovereenkomst met TenneT gesloten. In 2022 zijn onderzoeken afgerond en is de ruimtelijke procedure in Veenendaal doorlopen. Een klein deel van het tracé is gelegen in Utrechtse Heuvelrug, waarvoor ook een ruimtelijke procedure wordt doorlopen. Eind 2022 is het ontwerp-bestemmingsplan ter visie gelegd; in 2023 wordt deze procedure afgerond.

Nadere technische uitwerking vindt momenteel plaats, met aanbestedingen in 2023 voor leveranties, aanleg van de ondergrondse verbinding en verwijdering van de bovengrondse lijnen en masten.

Naar verwachting start de aanleg van de kabels in het 3e kwartaal 2023, met ingebruikname een jaar later. Daarop volgt de verwijdering van bovengrondse voorzieningen (masten, lijnen), met afronding in het 1e kwartaal van 2025.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

Nieuwe brandweerkazerne / verplaatsing wijkservice

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

Op basis van het besluit voor de ontwikkeling van een nieuwe kazerne en verplaatsing Wijkservice wordt hier in 2022 uitvoering aan gegeven. In 2022 wordt een voorstel voorgelegd voor de beschikbaarstelling van het inv. budget voor de nieuwe kazerne.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De nieuwbouw van Wijkservice verloopt volgens planning en binnen budget. Oplevering van de nieuwbouw wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2023. De raad heeft in november 2022 ingestemd met het budget voor de nieuwbouw van de brandweerkazerne en afronding van de woningbouw Pionierkwartier. De oorlog in Oekraïne maakt dat beschikbaarheid van personeel en materiaal onzeker zijn, wat tot gevolg heeft dat de planning en de financiën van deze projecten onder druk blijven staan.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

Visie Stadspark

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

In 2022 wordt de visie voor het stadspark inclusief omgeving (bijvoorbeeld de surfvijver), die in coproductie met de omgeving wordt vormgegeven, ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2022 is de visie voor het stadspark inclusief omgeving (bijvoorbeeld de surfvijver), die in coproductie met de omgeving is vormgegeven, ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Er heeft een marktconsultatie plaatsgevonden voor aanbestedingsvorm en een voor de horeca. In 2023 wordt verdere vorm gegeven aan de visie en aanbesteding.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

Energieneutraal 2050

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

1. We werken nauw samen met interne en externe belanghebbenden, om de doelstellingen van het programma Energieneutraal Veenendaal in samenhang met de opgaves van de gemeente te realiseren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Ook in 2022 hebben we weer samen met bewoners, VvE's, woningcorporaties, de BOV (Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal), de regio, de provincies en het rijk gewerkt aan een energieneutrale gemeente. Voorbeelden zijn meedenkgroepen voor de Buurtuitvoeringsplannen, de commissie Duurzaam Ondernemen van de BOV en verschillende ambtelijke werkgroepen in de regio Food Valley. Ook intern werkt het programma ENV samen met andere programma's en projecten aan de integrale opgaven Duurzaam Veenendaal, Groei & Bloei en Sociaal Domein. De samenwerking met het sociale domein is sinds 2022 geïntensiveerd rondom het thema energiearmoede, wat een mooie synergie oplevert aan beide kanten (zo zijn er meer Veenendaal-passen aangevraagd door de cadeaubonnen-actie voor energiebesparende maatregelen).

2. We werken op strategisch niveau aan de communicatie over de energietransitie in Veenendaal.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Door het ENV-communicatieteam wordt voortvarend gewerkt aan de uitvoering van het strategisch communicatie- en participatieplan, zowel voor gemeentebrede communicatie als voor communicatie en participatie in de eerste Buurtuitvoeringsplannen Aardgasvrij (Dragonder-oost en De Faktorij -De Vendel). Voorbeelden van uitwerkingen van die plannen zijn de goed bezochte informatiemarkt begin juni 2022 in Dragonder-oost, de netwerkbijeenkomst in De Faktorij De Vendel in oktober 2022, de Weken van Duurzaam Veenendaal en een groot aantal inspirerende verhalen van inwoners en ondernemers op duurzaamveenendaal.nl.

3. Wij geven uitwerking aan de opdracht om als regio een deel van de landelijke energiedoelstelling voor 2030 en 2050 te realiseren door in Regio Foodvalley samen te werken (onder meer) aan een Regionale Energie Strategie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We werken samen met de regionale belanghebbenden aan het gezamenlijk voornemen om 0,75 TWh energie op te wekken volgens de uitgangspunten van de RES 1.0. Via thematische werkgroepen (zoals warmte en zon op dak) leveren we een bijdrage aan het

uitvoeringsprogramma energie van Regio Foodvalley. Samen met de regiogemeenten is (en wordt nog steeds) gewerkt aan een proces om te komen tot een voortgangsnotitie RES die in juli 2023 opgeleverd moet worden door RES Regio Foodvalley.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

De gemeente Veenendaal draagt met het verduurzamen van woningen, bedrijven en kantoren bij aan de doelstellingen uit het ENV programma voor 2022-2025.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

1. We gaan door met goedlopende projecten om onze inwoners gemeentebreed te ondersteunen in aanpak van de eigen woning en/of bij gedragsverandering en breiden deze aanpak uit. Daarbij richten we ons sterk op communicatie en bewustwording.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Door middel van o.a. de inzet van het Energieloket (per mail en telefoon), het openstellen van het fysieke Trefpunt#Duurzaam in de binnenstad met inzet van vrijwilligers, de informatie over maatregelen en subsidies op de website Duurzaamveenendaal.nl, de gratis energiescans en energieboxen en de gratis energieadviezen voor de eigen woning, ondersteunen we gemeentebreed inwoners bij de aanpak van energiemaatregelen aan hun woning. In 2022 hebben we met extra rijks gelden voor bestrijding van Energiearmoede veel extra inzet gepleegd om energiebesparing bij inwoners met lagere inkomens te ondersteunen. O.a. via een succesvolle cadeaubonnen-actie hebben we veel mensen met lage inkomens geholpen hun energierekening direct te verlagen.

2. We maken energietransitie en specifiek de warmtetransitie integraal onderdeel van gebiedsvisies voor (in ieder geval) het Franse Gat en het Ambacht, waarbij de plannen optellen naar gemiddeld 25% aardgasreductie in 2030.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De betrokkenen uit het programma ENV nemen deel aan de gebieds-ontwikkelteams van het Franse Gat en het Ambacht, en leveren daar diverse bijdragen waaronder het opstellen van de energievisie voor het Ambacht. Die energievisie is in 2022 in concept afgerond, waarin verschillende opties zijn uitgewerkt voor de warmtevoorziening van de nieuwbouw (1 of meer WKO-installaties met 1 of meer collectieve warmtepompen of individuele warmtepompen). Vervolgonderzoek naar met name organisatievormen en aanvullend beleid is nodig en zal in 2023 worden uitgevoerd. Deze visie sluit qua besluitvorming zoveel mogelijk aan op de stedenbouwkundige visie voor het gebied.

3. We richten een coalitie op van ambassadeursbedrijven op het gebied van energietransitie in Veenendaal.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2022 zijn o.a. video's gemaakt van de ambassadeurs die worden ingezet om andere ondernemers te inspireren en aan te moedigen te verduurzamen. In 2023 zullen de ambassadeurs intensiever worden betrokken en ingezet voor de activiteiten binnen de pijler Werken van het programma, o.a. door middel van themabijeenkomsten.

4. We stellen in de periode 2022-2025 buurtuitvoeringsplannen op voor de 7 buurten/bedrijventerreinen die benoemd zijn in de Transitievisie Warmte, optellend naar gemiddeld 40% aardgasreductie in 2030.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Voor de eerste twee buurten (Dragonder Oost en de Faktorij-de Vendel) is in het voorjaar 2022 gestart met het opstellen van de startnotities met participatieplan voor de Buurtuitvoeringsplannen. Na behandeling in de raad zijn de projectteams, samen met meedenkgroepen in beide 'buurten', aan de slag gegaan met verschillende onderzoeken en de eerste aanzet voor een Buurtuitvoeringsplan. Zo is op Faktorij en de Vendel gestart met inventarisaties bij bedrijven om in beeld te brengen wat er nodig is om aardgasvrij te worden en op welke termijn dat kan. In Dragonder-Oost is o.a. geluidsonderzoek uitgevoerd om de effecten van warmtepompen in beeld te krijgen. In 2023 wordt voor beide buurten toegewerkt naar een Buurtuitvoeringsplan aan het einde van het jaar. In 2022 zijn ten slotte de eerste voorbereidingen gestart om in het voorjaar van 2023 te starten met een BUP-traject voor Dragonder-Zuid.

5. We stimuleren en realiseren innovaties op het gebied van energieneutraal wonen en werken.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het programmaplan Energieneutraal 2022-2025 heeft de Energie-Innovatie een eigen pijler. Er is een coördinator aangesteld voor dit onderwerp, die samenwerkt met de coördinatoren voor energieneutraal Wonen en Werken. In 2022 is o.a. gewerkt aan innovatie voor de warmtevoorziening Groenpoort (o.a. innovaties aardgasvrije warmtenetten en bewonersparticipatie), onderzoek naar een waterstofecosysteem bij IW4, Wijkservice en ACV, ondersteunen van een tweetal grotere bewonersinitiatieven voor energiezuinig/aardgasvrij wonen, verkennen mogelijkheden zonthermie en infraroodverwarming, begeleiden zoeklocaties geothermie onderzoeksboring, uitbreiden van mogelijke maatregelen voor een duurzaamheidslening omdat de hoeveelheid technieken uitgebreid is, verkennen innovatieve oplossingen voor de netcongestie i.s.m. Stedin (bedrijventerrein Nijverkamp) en kennisdeling over nieuwe Standaard en Streefwaarden voor woningisolatie met corporaties, energieloket en Trefpunt.

6. We verrichten onderzoek, ontwikkelen beleidsinstrumenten en starten projecten op om gemeentebreed regie te voeren op de energietransitie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We bevorderen de energietransitie onder andere door het wegnemen van hobbels. We werken bijvoorbeeld sinds begin 2022 aan een Soortenmanagementplan (SMP). Dit plan zorgt voor een generiek kader bij dakisolatie en zon-op-dak (beschermde flora en fauna), zodat niet bij elk renovatieproject of aanleg van zonnepanelen een apart plan door de vergunningaanvrager opgesteld hoeft te worden. Het SMP is naar verwachting eind 2023 gereed. Voor de korte termijn heeft de provincie de mogelijkheid geboden voor een pré-SMP, waarbij voor particulieren op kortere termijn al een kader kan worden mee gegeven. Dit pré-SMP heeft ons tevens de kans geboden een provinciale subsidie aan te vragen voor de isolatie van slecht geïsoleerde koopwoningen. Eind 2022 is de subsidie toegekend, deze wordt in 2023 uitgekeerd/uitgevoerd.

Daarnaast zorgt het recent opgestelde omgevingsvisie-puntensysteem voor meer focus op energiemaatregelen bij nieuwbouw. Verder vindt in samenwerking met de provincies en de regio onderzoek plaats naar mogelijke oplossingen voor de netcongestie (met name bij teruglevering van elektriciteit). Hiervoor is door het programma ENV een plan van aanpak gemaakt voor de Taskforce Netcongestie, die Q1 2023 van start zal gaan.

7. We versterken bewustwording bij bedrijven door versterking van het energieloket voor bedrijven en met inzet van diverse communicatie-instrumenten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Communicatie-uitingen vinden in nauwe samenwerking met de Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal (BOV) plaats, o.a. via hun nieuwsbrief. Zo is in 2022 een herinnering gestuurd aan bedrijven met kantoorpanden om hun panden voor 2023 gereed te maken voor de Label-C verplichting. Hierbij worden de bedrijven nadrukkelijk doorverwezen naar het Energieloket voor informatie en advies.

8. We versterken het energietoezicht bij bedrijven en maatschappelijke instellingen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Met de ODRU is regelmatig afstemming geweest en zijn afspraken gemaakt over de wijze van toezicht en advisering door de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU), wat betreft type en milieu-klasse van bedrijvigheid en de voorbereiding op het toezicht op de label-C verplichting voor kantoren per 2023.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

Omgevingswet

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

1. In 2022 stelt de gemeenteraad het Omgevingsplan deel I vast.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De raad heeft op 7 maart 2022 het omgevingsplan deel 1 vastgesteld.

2. In 2022 en volgende jaren wordt bij de totstandkoming van het omgevingsplan en de uitvoering daarvan invulling gegeven aan participatie door samenleving en andere stakeholders.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het proces van vaststelling van het Omgevingsplan, deel I is vanwege de beleidsneutrale overgang gekozen voor de formele route van participatie, te weten de ter inzage legging van het (voor)ontwerp. Een ieder heeft daarin de kans gekregen om een zienswijze naar voren te brengen.

Vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het omgevingsplan gewijzigd voor het mogelijk maken van initiatieven en het overhevelen van de huidige bestemmingsplannen. Per wijziging van het omgevingsplan voor het mogelijk maken van een initiatief wordt een participatieplan opgesteld waarmee het participatietraject kan worden ingericht en uitgevoerd. Bij het wijzigen van het omgevingsplan waarin de overheveling van bestemmingsplannen plaatsvindt, wordt per wijziging bepaald of participatie nodig is. Als het om een puur beleidsneutrale overgang gaat en er wordt dus geen nieuwe ontwikkelingsruimte geboden, dan is participatie niet aan de orde.

3. De organisatie is zodanig ingericht dat vanaf 1 juli 2022 de Omgevingswet adequaat uitgevoerd kan worden.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De gemeente Veenendaal is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Een nieuwe registratiepakket voor het behandelen van de aanvragen omgevingsvergunning (Centric Leefomgeving) is geïmplementeerd. De werkprocessen voor de Omgevingswet zijn afgerond. Met het vaststellen van de begroting 2022 e.v. is de formatie aangepast. De functies zijn beschreven en de werving is gestart van nieuwe medewerkers.

Thema II: Openbare ruimte

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. De inwoners zijn tevreden als het gaat om de parameters 'schoon, heel en veilig' in de openbare ruimte en beoordelen dit met minimaal een 6,5.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. We houden bij het onderhoud en aanpassingen in de openbare ruimte rekening met de wensen van de inwoners.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Na vaststelling van het OPOR is er gestart met het maken van een uitvoeringsplanning voor het Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen (BOSS)-principe. In de buurten waar we de komende jaren aan de slag gaan wordt een Buurtvisiekaart gemaakt. Op de kaart hebben naast het BOSS ook andere beleidsdoelen een plek, zoals mobiliteit en klimaatadaptatie.

De kaarten voor Dragonder Oost en een deel van Dragonder Noord zijn gemaakt. Daarnaast is een start gemaakt met de kaart voor drie buurten in Veenendaal West. Bij reconstructies (vervangingsopgave) en groot onderhoud van verhardingen, groen en spelen vormt de buurtvisiekaart de onderlegger voor het ontwerp of eventuele (kleine) wijzigingen in de openbare ruimte. In Dragonder Oost zijn we gestart met de realisatie van de BOSS aanpak.

Zoals gebruikelijk zijn in het ontwerpproces van de reconstructies participatiebijeenkomsten en online peilingen gehouden. Dit hebben we onder andere gedaan voor de projecten De Pol (reconstructies 2023-2026), De Waterman, Duivenwal, Boslaan, Brinkersteeg, drempels verkeersveiligheid en overkappingen fietsparkeren bij bushaltes .

II.a.2. Na realisatie projecten evalueren we samen met bewoners het resultaat en proces en stellen indien nodig het werkproces of resultaat bij.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het is van belang om na de realisatie van een werk het project te evalueren met de omgeving. Is er overlast ervaren? Hadden werkzaamheden anders uitgevoerd kunnen worden? Voldoet het gerealiseerd plan aan de verwachtingen? De resultaten worden gebruikt om processen bij te stellen en verbeteringen door te voeren bij komende projecten. De projecten herinrichting Kerkewijk fase 3, Hertogenlaan-Regentesselaan, geluidsschermen Grote Beer, Ellekoot en de herinrichting van de Bobinestraat en Smalle Zijde zijn inmiddels geëvalueerd. De uitkomst van deze evaluaties hebben niet geleid tot bijstelling van processen of verbeteringen voor komende projecten.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. de gemeente Veenendaal draagt met het verduurzamen van de mobiliteit bij aan de doelstellingen uit het ENV-programma voor 2022-2025.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. We werken aan bewustwording van verduurzamen van mobiliteitsgedrag.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We hebben begin dit jaar een vervolg gegeven aan de “Fiets je Fit” fietsstimuleringscampagne om medewerkers te verleiden om op de fiets het woon-werkverkeer af te leggen. Verder is er een pilot gestart genaamd “High Five” om met een aantal scholen te werken aan fietsstimulering voor het woon-schoolverkeer.

II.b.2. We zorgen dat het omgevingsbeleid (Omgevingsvisie, -programma's en -plan) in lijn is met de ambities voor duurzame mobiliteit.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het omgevingsbeleid (omgevingsvisie Veenendaal 2030) staat beschreven wat we voor duurzame mobiliteit willen realiseren tot 2030. Hierbij is de lijn dat we meer inzetten op wandelen, fietsen en openbaar vervoer. Deze vormen van vervoer zijn het meest duurzaam. In 2022 is gewerkt aan een startnotitie die de aanpak weergeeft om te komen tot een Omgevingsprogramma Integrale Mobiliteit 2040. Hierin wordt de visie en ambitie op duurzame mobiliteit nader uitgewerkt en vertaald naar een uitvoeringsprogramma 2024-2030. De startnotitie is eind 2022 vastgesteld door de raad, in 2023 wordt het omgevingsprogramma uitgewerkt. Ondertussen is via diverse inspanningen in het programma Energieneutraal Veenendaal 2022-2025 al gewerkt aan de verduurzaming van mobiliteit, o.a. via campagnes, inzet op laadinfrastructuur en deelmobiliteit. Daarbij onderzoeken we hoe we slim kunnen aansluiten op het Regionaal Mobiliteitsprogramma van de provincie Utrecht om de mobiliteit energieneutraal te krijgen in 2050.

II.b.3. We faciliteren elektrisch rijden.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Begin van 2022 is de laadvisie en de plaatsingsleidraad opgeleverd. Als vervolg hierop is er een laadpalenkaart gemaakt om te bepalen waar de laadpalen in gemeente Veenendaal moeten worden geplaatst. In maart is middels straatverf en via onze website meedoeniveenendaal.nl de mogelijkheid geboden om te reageren op de voorgestelde locaties. De kaart is hierdoor op enkele plaatsen aangepast. In 2022 hebben we op aanvraag weer veel e-laadvoorzieningen in Veenendaal gerealiseerd.

II.b.4. We stimuleren doorontwikkeling van waterstofmobiliteit.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Voorbeelden van inspanningen voor het doorontwikkelen van waterstofmobiliteit in de afgelopen periode zijn het verder uitwerken van de mogelijkheden voor een lokale waterstofkringloop (incl. voertuigen) bij het nieuwe pand van IW4/Wijkservice, in samenwerking met Stedin en ACV, een werkbezoek aan het Connectinitiatief met deelnemers uit het bedrijfsleven en afstemming met het waterstofinitiatief bij het tankstation Rondweg-Oost.

II.b.5. We stimuleren en realiseren innovaties op het gebied van energieneutraal verkeer & energieneutrale mobiliteit

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het programmaplan Energieneutraal 2022-2025 heeft Energie-Innovatie een eigen pijler. Er is een coördinator aangesteld voor dit onderwerp, die samenwerkt met de coördinator voor duurzame mobiliteit. Voorbeelden van projecten die zijn opgestart: snelladers als onderdeel van het project solar-carports op de carpoolplaats A12 en een onderzoek naar lokale waterstofproductie voor voertuigen van IW4. Daarnaast wordt samen met de gemeenten in de regio Foodvalley gewerkt aan een visie op deelmobiliteit.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Veenendaal is beter bestand tegen klimaatveranderingen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. We voeren stimuleringsacties uit voor het klimaatadaptief inrichten van particulier terrein, we streven hierbij naar het afkoppelen van 200 bestaande panden en het vergroenen/ontsteden van particulier terrein.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wij stimuleren het klimaatadaptief inrichten van particulier terrein door de inzet van communicatietrajecten en subsidies. Deze subsidies zijn voor:

- het ontsteden en vergroenen van particulieren terreinen (natuurlijke personen);
- het ontsteden en vergroenen van particulieren terreinen (niet-natuurlijke personen);
- een regentonactie waarbij de ton door aannemer van de gemeente wordt aangesloten op de regenpijp
- het actief aansluiten van regenpijpen op nieuw regenwaterriool bij reconstructies die de gemeente uitvoert.

Voor communicatie zetten wij, naast onze eigen communicatiemedewerkers, externe hemelwateradviseurs in.

Dit jaar 2022 zijn de volgende aantallen bereikt:

- subsidie natuurlijke personen: 54 aanvragen goedgekeurd en financieel afgehandeld
- subsidie niet-natuurlijke personen: 1 aanvraag goedgekeurd en financieel afgehandeld
- 149 regentonnen zijn door onze aannemer aangesloten bij particulieren
- de daken van 101 woningen zijn actief door ons aangesloten op de nieuwe regenwaterriolering in de reconstructieprojecten Hertogenlaan/Koninginnelaan, Dragonder_noord fase 1 en de Ambachtstraat. De komende jaren voeren we projecten uit in gebieden met veel woningen, dus geldt wat van deze regeling overblijft nemen we mee naar volgend jaar.

II.c.2. Wij geven verder vorm aan de uitvoering van het plan van aanpak voor het ontsteden van de openbare ruimte van Veenendaal.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Naast subsidies om in particuliere terreinen te ontsteden, zijn we ook actief bezig om in de openbare ruimte het aandeel steen te verminderen en meer openbaar groen aan te brengen. Bij elk reconstructieproject onderzoeken wij of het aandeel groen verhoogd kan worden ten opzichte van de huidige situatie. Hierbij leggen wij waar mogelijk meer groen aan en verbeteren we de plant- en boomvakken. Een en ander binnen de geldende regels voor parkeervakken en wegbreedtes. Bij elke reconstructie is daadwerkelijk meer groen aangebracht dan in de oude situatie, waarmee het aandeel steen in de openbare ruimte is verminderd. Daarnaast wordt door halfverharding zoals grasbetonstenen toe te passen in parkeervakken het aandeel steen gehalveerd. Hierbij houden we wel rekening met de groei- en onderhoudsmogelijkheden.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. De afvalinzameling draagt bij aan een circulaire economie waarbij we voor 2025 als tussendoel hebben: maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar, 75% afvalscheiding en 65% recycling.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. De gf+e inzameling bij hoogbouw wordt voortgezet.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het behandelen van aanvragen voor een gf+e voorziening bij hoogbouw is een continu proces. Bij bestaande hoogbouw betreft het aanvragen voor een gf+e voorziening en bij nieuwe ontwikkelingen betreft het reserveren van ruimte voor een gf+e voorziening.

Ook in 2022 is hier uitvoering aan gegeven. Aangezien dit onderdeel is van de reguliere bedrijfsvoering, zal dit niet (meer) afzonderlijk in het jaarplan worden opgenomen

II.d.2. Wij voeren het uitvoeringsprogramma van het afvalbeleidsplan uit.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De acties uit het Beleidsplan huishoudelijk afval 2022-2025 uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd. De behandeling van aanvragen voor en de realisatie van gf+e voorzieningen maakt deel uit van de reguliere bedrijfsvoering. Verder zijn dit jaar een nieuwe locatie voor luierinzameling en nieuwe ondergrondse papiercontainer gerealiseerd en is er een aanvraag voor een nieuwe locatie voor de luierinzameling in onderzoek. De uitvoering van de pilot recycleroute binnenstad is nog niet uitgevoerd; deze wordt meegenomen naar 2023.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.e. In 2022 vormt circulariteit altijd een inkoopcriterium binnen aanbestedingen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.e.1. Circulariteit vormt een belangrijk onderdeel in de projecten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In plaats van "De Pol" en Duivenwal/Duivenweide zijn dit jaar eerst de projecten "herinrichting gedeelte wijk Dragoner-noord" en de "herinrichting Ambachtsstraat" aanbesteed waarbij het onderdeel circulariteit mee heeft gewogen als EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) criterium in de aanbesteding. Daarnaast wordt standaard binnen onze contracten Moederbestek.nl van toepassing verklaard waarbij producten die de aannemer moet leveren uit een specifiek percentage circulair materiaal moet bestaan. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van circulariteit worden in de gaten gehouden.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.f. De gemeente draagt bij aan de CO2-reductie in de openbare ruimte uit het ENV programma voor 2022-2025.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.f.1. We onderzoeken en realiseren opwek van duurzame energie in de openbare ruimte.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We streven naar een opwek van 1 MW tot eind 2025 door het plaatsen van zonnepanelen in de openbare ruimte zoals berm en parkeerplaatsen (1 ha). Dit levert een bijdrage aan het voornemen van Veenendaal in de RES 1.0 om 0,047 TWh te realiseren in 2030 in de vorm van zon op bedrijfsdaken (0,043 TWh), parkeerterreinen en restgronden (0,004 TWh of 3 ha). We werken aan 3 projecten:

1. Energielandschap A12. Uit een verkenning die we samen met provincie Utrecht en de gemeenten Renswoude, Utrechtse Heuvelrug en Woudenberg hebben gedaan blijken er goede mogelijkheden voor zon te zijn langs de A12. Dit krijgt een vervolg in een OER(Opwek

Energie Rijksgronden)-project dat het 1e kwartaal van 2023 zal starten. In een OER-project stellen RWS (Rijkswaterstaat) en RVB (Rijksvastgoedbedrijf) capaciteit en middelen beschikbaar om energieprojecten te realiseren op rijksgronden.

2. Energie-opwek boven parkeerterreinen. Voor een aantal locaties zijn verkenningen uitgevoerd: carpoolplaats bij McDonalds, parkeerplaatsen Groenpoort, Duivenweide, Sportpark Panhuis en het parkeerterrein bij het zwembad. Op basis hiervan is besloten om voor de carpoolplaats en het zwembad een marktverkenning te starten en voor 6 parkeerplaatsen in Groenpoort een haalbaarheidsstudie uit te voeren in 2023.

3. Energie-opwek langs de Rondweg-oost. Er worden diverse varianten onderzocht voor inpassing van zonnepanelen langs de Rondweg-oost. De effecten van de panelen op het geluid in de wijk en de mogelijkheden voor DEVO als afnemer van de opgewekte energie zijn de belangrijkste vraagstukken.

II.f.2. We nemen meer CO2 op door vergroening van Veenendaal.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We streven in 2025 naar een groter boomkroonoppervlakte dan in 2021 vastgesteld is. Meer dan het aantal bomen, is de grootte van de boomkroon van invloed op de CO2-opname. De vergroening levert daarnaast ook een positieve bijdrage aan onze doelstellingen voor klimaatadaptatie en biodiversiteit.

We hebben in 2022 uitwerking aan de vergroening gegeven via drie sporen:

1. We hebben meegedaan (en blijven meedoen) aan de Groene Stad Challenge en hebben daardoor tips, monitoringsresultaten en een prestatievergelijking van deelnemende gemeenten ontvangen.

2. Bij nieuwbouw en reconstructies hebben we gezorgd dat zoveel mogelijk bomen een passende standplaats krijgen, zodat bomen in volwassen toestand een gezonde boomkroon kunnen ontwikkelen. Zo is in 2022 besloten dat bij de reconstructie van de Lange Vore kwalitatief slechte bomen vervangen worden en extra bomen worden toegevoegd. Ook hebben we het Puntensysteem Omgevingsvisie Veenendaal vastgesteld: dit gaat leiden tot concrete gezonde en groene maatregelen bij nieuwbouw van woningen of bij zaken waar een herziening, uitwerking of wijziging van het bestemmingsplan nodig is.

3. We hebben een start gemaakt met het herzien van de criteria voor waardevolle bomen onder andere op de mogelijkheid om CO2 op te slaan. Hierdoor zullen we meer bomen een beschermde status kunnen geven.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.g. 0 (nul) verkeersdoden in 2050.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.g.1. Acties uit het verkeersveiligheidsprogramma (dat in 2021 nog moet worden vastgesteld) uitvoeren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het High Five-project is in september bij de twee deelnemende scholen gestart. Hiermee worden kinderen op het basisonderwijs gestimuleerd om lopend of op de fiets naar school te

komen. We hopen hierdoor de druk van het autoverkeer in de schoolomgeving te verminderen en daardoor ook de verkeersonveiligheid te verminderen. Begin 2023 zal een eerste tussen-evaluatie gehouden worden om te bekijken of het project aanslaat: gaan meer kinderen met de fiets of te voet naar school?

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.h. Eind 2023 is minimaal 90% van de Data Top-15 lijst op orde.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.h.1. Eind 2022 zijn 9 van de 15 Data Top-15 items op orde.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Eind 2023 moeten 15 data-items op orde zijn. We hebben ons tot doel gesteld dat we eind 2022 9 data-items op orde zouden hebben. Achter elk data-item wordt de stand van zaken weer gegeven.

1. Geplande wegwerkzaamheden: we hebben de door ons geplande werkzaamheden nu in het systeem staan.
2. Actuele wegwerkzaamheden: deze werkzaamheden moeten door de aannemer worden bijgehouden. Bij uitloop van de werkzaamheden wordt dit niet altijd tijdig bijgewerkt. Bij veel werkzaamheden namens particulieren, bedrijven, verenigingen van eigenaren zoals glazenwassen, verhuizen, verbouwingen is een gedeelte van de openbare ruimte nodig om die werkzaamheden uit te voeren. Deze zaken worden veelal niet gemeld bij de gemeente en daardoor kunnen wij deze voorziene werkzaamheden niet invoeren in het systeem.
3. Maximum snelheden: is gecontroleerd en gecorrigeerd.
4. Borden (ge- en verbod): zijn ingevoerd
5. Statische parkeerdata: is gekoppeld met het Nationaal ParkeerRegister waarin onze informatie wordt bijgehouden.
6. Evenementdata: we hebben een grote stap gezet. De grotere evenementen staan er goed in. Met de kleine evenementen is de tijdspanne tussen het verlenen van de toestemming en het evenement regelmatig te kort om het ook tijdig te kunnen doorvoeren.
7. iVRI data (incl. topologie): wij hebben nu nog geen iVRI en dus ook geen iVRI-data. Als wij in 2023 een iVRI gaan plaatsen, dan moet dit geregeld zijn voordat de automaat operationeel is.
8. Data voor logistiek (o.a. milieuzones, laad- en losplekken, doorrijhoogtes): zijn ingevoerd
9. Fietsdata (o.a. herkomst- /bestemming, routes en snelheden, gebruik stallingen): beschikbare data is ingevoerd. Veel fietsdata zoals herkomsten en bestemmingen is onbekend.

Wij zijn aan het onderzoeken of wij bij de provincie Utrecht kunnen aanhaken zodat deze data automatisch op basis van Floating Car Data kan worden ingevuld. Het betreft hier dan voornamelijk punten 2 en 6.

Thema III: Wijkgericht werken

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. Meer betrokkenheid van inwoners voor elkaar en/of voor hun buurt, door het stimuleren van bewonersinitiatieven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1. We gaan in 2022 verder met het stimuleren en faciliteren van bewonersinitiatieven in de buurt, o.a. door de PR-campagne verbeter je wijk, (fysiek) loket in iedere wijk, de wijknieuwsbrieven en vermelden van initiatieven op social media.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Op verschillende manieren stimuleren de wijkmanagers de inwoners in het realiseren van bewonersinitiatieven. Dit heeft geresulteerd tot verschillende initiatieven, zoals:

- In heel Veenendaal zijn op verschillende locaties veiligheidsmiddagen georganiseerd in samenwerking met externe partners.
- Aan de Lodewijk van Nassaustraat willen bewoners graag een moestuin starten. De eerste gesprekken zijn gevoerd en wijkbudget is toegekend.
- In het Schrijverspark is door bewoners een winterfeest georganiseerd. Het feest was druk bezocht.
- In november is een netwerkbijeenkomst georganiseerd door Veens Welzijn samen met de wijkmanager. Doel was kennismaken bewoners (organisaties). Vervolg in januari 2023. Thema's uit de wijk zijn benoemd.
- Op diverse locaties in Veenendaal is Burendag gevierd.
- Doorstart van speeltuin de Reling. In juni is het plan van aanpak besproken. E.e.a. in combinatie met de kinderraad die financiën heeft toegekend aan dit initiatief. Ook is wijkbudget toegekend.
- In winkelcentrum de Ellekoot wil men kinderactiviteiten organiseren. Voorbereidingen zijn gestart.
- Wat willen bewoners van de Pampagras samen doen? Hierover ging het wijkteam Noordoost het gesprek aan met bewoners van dit complex. Wat kunnen zij zelf (samen) gaan organiseren met ondersteuning van Veens Welzijn?

III.a.2. We gaan in 2022 werken met het participatietool: Open Stad. Op dit platform kunnen bewonersinitiatieven worden vermeld.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In mei 2022 is de participatietool (Open Stad) op de site verbeterjewijk.nl gelanceerd. Via idee.verbeterjewijk.nl kunnen inwoners ideeën aandragen. Eerst bekijkt een team van wijkmanager, participatiespecialist en moderator of de ideeën binnen bestaand beleid en budgetten kunnen worden gerealiseerd. Kan dat niet, dan is er nog de mogelijkheid om het idee te presenteren tijdens een beeldvormende avond van de gemeenteraad.

Op dit moment zijn er 9 ideeën aangedragen.

Met deze tool kunnen ook andere participatiesites gebouwd worden, zoals we ook al gezien hebben bij de site raadsakkoord.veenendaal.nl.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b. Meer betrokkenheid van inwoners bij hun eigen leefomgeving (schoon, heel, veilig en leefbaar) door het stimuleren van burgerparticipatie.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. We gaan in 2022 verder met het stimuleren en faciliteren van burgerparticipatie op het gebied van schoon, heel, leefbaarheid en toegankelijkheid in de buurt.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Er zijn verschillende burgerparticipatie trajecten ingezet. Op deze wijze worden inwoners betrokken bij verschillende onderwerpen in de wijk of buurt. Mooie voorbeelden hiervan zijn:

- In De Pol heeft een klankbordgroep meegedacht over de verschillende mogelijke en noodzakelijke ingrepen rondom de grootschalige reconstructie van de wegen. De wegen in deze buurt worden vernieuwd en er wordt een hemelwaterriool aangelegd.
- Aan de Dijkstraat West is een bewonersbijeenkomst geweest over parkeren.
- In Dragonder Oost is gesproken met bewoners die deelnemen aan de werkgroep voor de Buurt Uitvoerings Plannen voor Energie Neutraal Veenendaal.
- In het Franse Gat is gesproken met de ambassadeursgroep.
- Hoe is het wonen aan de Roerdomp/op eiland G in Veenderij. Dit is waar het wijkteam Noordoost het gesprek over voerde met bewoners van dit eiland. Aanleiding waren melding van jongeren overlast en botsende leefstijlen.

III.b.2. We gaan in 2022 werken met het participatietool: Open Stad. Op dit platform kunnen burgerparticipatietrajecten worden vermeld.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Inmiddels is Openstad ingezet. Een evaluatie volgt eerste kwartaal 2023.

III.b.3. Bij reconstructies en grote onderhoudswerkzaamheden inventariseren we met de inwoners de beperkingen die worden ervaren in de toegankelijkheid. Tijdens de werkzaamheden worden deze beperkingen zoveel mogelijk aangepakt.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Bij iedere reconstructie wordt toegankelijkheid meegenomen als item.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c. Samen met inwoners uitvoering geven aan de wijkplannen die zich richten op het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt en/of wijken.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1. De wijkteams gaan samen met de inwoners de wijkinitiatieven en burgerparticipatietrajecten die vermeld staan in het wijkplan vormgeven.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De wijkplannen zijn geplaatst op verbeterjewijk.nl.

De input van de fysieke bijeenkomsten en actuele participatie onderwerpen zijn toegevoegd aan de wijkplannen op de site.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit programma:

- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU);
- Duurzame Energie Veenendaal-oost BV (DEVO);
- Ontwikkelingsbedrijf Veenendaal-Oost BV (OVO);
- Afvalcombinatie De Vallei NV (ACV);
- Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU);
- Stichting Ontmoetingshuis;
- Parkeervoorzieningen (Tricotage en Arie van Hensbergen).

Zie voor meer informatie paragraaf E Verbonden partijen.

Financiële programmarealisatie 2022 (bedragen x € 1.000,-)

Programma 1 Fysieke Leefomgeving

	Primitief	Raming 2022 Na begrotingswijziging	Realisatie 2022	Saldo 2022
Lasten	38.513	41.776	42.247	-471
Baten	30.215	32.334	39.288	6.954
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-8.298	-9.443	-2.959	6.484
Toevoeging aan reserve	1.733	6.157	12.182	-6.025
Onttrekking aan reserve	1.374	4.354	4.538	184
Gerealiseerd resultaat	-8.657	-11.246	-10.604	642

Toelichting op de financiële programmarealisatie (bedragen x € 1.000,-)

Ten opzichte van de in de 3e bestuursrapportage 2022 aangepaste begroting, zijn de grootste afwijkingen als volgt:

Taakveld	Afwijking 2022	V/N
Afval	1.754	V
Beheer overige gebouwen en gronden	58	V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	38	N
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	954	V
Maatwerkdienstverlening 18-	49	V
Milieubeheer	378	V
Parkeerbelasting	339	N
Parkeren	307	V
Riolering	169	V
Ruimtelijke Ordening	98	N
Samenkracht en burgerparticipatie	124	V
Wonen en bouwen	3.133	V
Overige verschillen	32	V
Totaal afwijkingen programma 1	6.484	

Afval: voordeel € 1.754.000

De Afval Combinatie de Vallei (ACV) en Afval Verwijdering Utrecht (AVU) geeft een voordeel van € 1.172.000. Dit wordt veroorzaakt doordat de inzamel- en verwerkingskosten van ACV en AVU flink lager zijn uitgevallen doordat de hoeveelheden fijn en grof huishoudelijk afval en GFT fors lager liggen dan begroot. De daling van de hoeveelheid afval en GFT is waarschijnlijk het gevolg van de energiecrisis en de hoge inflatie en specifiek voor GFT ook nog door seizoensinvloeden. Daarnaast zijn de opbrengsten van het papier fors hoger dan begroot als gevolg van de hogere grondstofprijzen en daarmee ook de vergoeding per ton. De extra inkomsten bij afrekening afval voorgaande jaren ad € 252.000 wordt ook veroorzaakt door de hogere opbrengsten van het papier. De stijgende lijn van de vergoeding per ton is in 2021 ingezet en is tussen de conceptjaarrekening en definitieve jaarrekening over 2021 verder doorgestegen. Hierdoor is er in de jaarrekening 2021 minder geld opgenomen, dan er uiteindelijk is binnengekomen.

De inkomsten uit de afvalstoffenheffing 2022 zijn € 332.000 hoger dan vooraf voorzien. Dit komt doordat er uiteindelijk meer aanslagen zijn opgelegd dan vooraf rekening mee is gehouden. Dit betekent dat voor het vaste tarief er € 155.000 en voor het variabele tarief € 78.000 hogere opbrengsten zijn gerealiseerd. Daarnaast is er nog voor € 91.000 aan inkomsten voorgaande jaren ontvangen en € 7.000 aan enkele kleine afwijkingen.

Beheer overige gebouwen en gronden: voordeel € 58.000

In de exploitatiebegroting van vastgoed is jaarlijks € 123.000 opgenomen voor het onderhouden van panden die leeg staan en/of op de nominatie staan voor de verkoop, zoals voormalige schoolgebouwen.

In 2022 waren de kosten hiervoor € 99.000. Dit jaar is hierdoor € 24.000 van het budget niet benut.

Naast lagere lasten zijn er meer baten gerealiseerd vanwege de verkoop van stukjes grond in de gemeente ad € 26.000. Daarnaast zijn er nog enkele kleine afwijkingen van circa € 8.000.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur: nadeel € 38.000

Jaarlijks wordt aan de hand van de verkochte liters brandstof een bijdrage in rekening gebracht voor de huur van de ondergrond van het tankstation Rondweg-Oost. In verband met een lopend geschil is dit tot op heden nog niet gebeurd (€ 28.000 minder opbrengsten) en worden kosten hiervoor gemaakt (€ 12.000 hogere kosten) waardoor er een nadeel is ontstaan van totaal € 40.000. Daarnaast zijn er nog enkele kleine afwijkingen van circa € 2.000 voordelig.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen): voordeel € 954.000

Bij de grondexploitaties over 2022 is per saldo ten opzichte van de begroting een voordeel gerealiseerd van afgerond € 954.000.

Dit voordelige saldo wordt veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

Nadelige saldi

Nadelig liquidatie saldo complex 5
Heebink € 3.961,41

Nadelig liquidatie saldo complex
82 Herontwikkeling Hoogvliet € 8.185,10

Nadelig liquidatie saldo complex
91 Zuidpoort Zuid € 4.406,43

Nadelig saldo complex 84
Sationskwartier D-Noord € 18.349,59

Gedeeltelijke terugstorting
voorziening grondexploitaties tbv
cpl 43 Pionierkwartier cf
projectenboek 2023 € -16.148,00

Totaal nadelig saldo 2022 € 18.754,53

Batige saldi

Gedeeltelijke terugstorting eerdere
winstneming complex 1 Ontw.
posities cf projectenboek 2023 € -
210.066,00

Tussentijdse winstneming complex
2 Veenendaal Oost cf
projectenboek 2023 €
1.064.752,00

Gedeeltelijke terugstorting eerdere
winstneming complex 8 1e
Melmseweg cf projectenboek 2023 € -52.078,00

Gedeeltelijke terugstorting eerdere
winstneming complex 30 Balkons
cf projectenboek 2023 € -
502.094,00

Tussentijdse winstneming complex
39 Vrijkomend Vastgoed cf
projectenboek 2023 € 300.370,00

Tussentijdse winstneming complex 92 Lindewijk cf projectenboek 2023	€ 263.902,00
Batig saldo complex 90 Restanten geliquideerde complexen	€ 9.602,12
Saldo per 31 december 2022 fabricagerekening projecten (dit wordt weer beschikbaar gesteld per 1 januari 2023)	€ 98.466,65
Totaal batig saldo 2022	€ 972.854,77
Totaal saldo 2022 grondexploitatie	€ 954.100,24

Milieubeheer: voordeel € 378.000

Milieuzaken algemeen

Het budget milieuzaken algemeen geeft een voordeel van € 57.400. In het kader van de invoering van de nieuwe Omgevingswet is in 2022 extra budget toegekend. Echter door uitstel van de invoering van de Omgevingswet is het budget in 2022 nog niet nodig geweest.

Stikstofdossier

Van het budget voor het stikstofdossier resteert € 130.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget via de reserve meerjarige middelen in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen.

ENV/verduurzaming vastgoed

Van het budget voor het programma ENV resteert € 35.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget via de reserve meerjarige middelen in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen.

Energievoorziening groenpoort

Van het budget voor het project Energievoorziening Groenpoort resteert € 132.900. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget via de reserve meerjarige middelen in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen.

Duurzaamheid

Het voordeel op de directe lasten bedraagt € 30.200. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt omdat de keuzes en uitvoering van het in 2022 door Enedos opgestelde advies "Inventarisatie en energieadvies bedrijven De Faktorij en De Vendel Buurtuitvoeringsplan aardgasvrij" in 2023 of later plaatsvindt waardoor uitvoeringsuitgaven in 2022 lager zijn.

Parkeren: nadeel € 32.000 (Parkeerbelasting: nadeel € 339.000 Parkeren: voordeel € 307.000)

Het totaal resultaat op parkeren is per saldo € 32.000 nadelig. Dit komt voornamelijk vanwege minder parkeer inkomsten dan oorspronkelijk geraamd. Van de geraamde € 2,3 miljoen is uiteindelijk ruim € 2 miljoen aan parkeerinkomsten gerealiseerd. De lagere inkomsten worden grotendeels weer opgevangen door lagere lasten. De lagere lasten ontstaan op diverse onderdelen binnen de parkeer exploitatie, van verzekeringen, energie tot beheerkosten.

Riolering: voordeel € 169.000

Het totale voordeel op het taakveld Riolering bedraagt € 769.000. In de begroting is €

155.000 opgenomen voor het afkoppelen van het hemelafvoer op het riool. Hiervan is in 2022 € 50.000 benut, resteert een voordeel op de uitgaven van € 105.000. Voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven voor communicatie en het lagere uit te betalen bedrag per aanvraag.

De raad heeft middelen beschikbaar gesteld voor het afkoppelen van woningen van het riool in reconstructiewerkzaamheden. Deze reconstructies hebben een meerjarig karakter en de bijdrage wordt achteraf vastgesteld wanneer definitief bekend is hoeveel woningen er zijn afgekoppeld. Diverse werken lopen nog door in 2023 waardoor voorgesteld wordt € 219.000 mee te nemen naar 2023.

Er zijn € 112.000 meer inkomsten gegenereerd aan rioolheffing door gerealiseerde in uit- en inbreidingsplannen zoals in Veenendaal-oost. Doordat er werken/reconstructies later uitgevoerd worden dan in 2022 gepland, zijn er voor € 282.000 lagere kapitaallasten. Na verwerking van de personeelskosten, de kwijtscheldingen en het voorstel om € 219.000 mee te nemen naar 2023 resteert per saldo een positief bedrag van € 549.700. Dit bedrag is gestort in de voorziening riolering.

Ruimtelijke Ordening: nadeel € 98.000

Herziening en ontwikkeling van bestemmingsplannen

Zowel aan de directe lasten als baten is de afwijking kleiner dan € 25.000. De lasten zijn overgeschreden met € 17.700 doordat de advisering voor bestemmingsplannen op dit budget zijn verantwoord. In voorgaande jaren zijn deze advieskosten ten laste van de opbrengst leges omgevingsvergunningen geboekt. De inkomsten zijn hoger dan geraamd door hogere exploitatiebijdragen voor wijziging bestemmingsplannen.

Stedebouwkundige structuurvisies

De directe lasten wijken € 9.100 af hetgeen wordt veroorzaakt door hogere kosten voor het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) Franse Gat,. Met Veenvesters is afgesproken dat de gemaakte kosten voor de SOK voor 50% wordt vergoed. In 2023 wordt deze bijdrage ontvangen. In 2022 is een subsidie van € 10.000 ontvangen van de provincie voor het opstellen van de SOK.

Ontwikkeling buitengebied

In de 3e bestuursrapportage 2021 is een bedrag van € 15.000 overgeheveld naar 2022 in het kader van het LEADER programma Utrecht-Oost. Vanwege het ontbreken van voldoende concrete projecten zijn er in 2022 geen uitgaven geweest.

Invoering Omgevingswet

In 2022 zijn de kosten hoger uitgekomen dan bij de 3e bestuursrapportage 2022 is ingeschat. In de bestuursrapportage is aangegeven dat een budget van € 317.000 kon worden overgeheveld naar 2023. De kosten voor inhuur van personeel en ICT-kosten voor de invoering van de Omgevingswet zijn echter toen te laag ingeschat zodat per saldo € 152.200 meer is uitgegeven ten laste van het budget in 2022 dan bij de 3e bestuursrapportage verwacht. Via een resultaatbestemming wordt deze te hoge budgetoverheveling naar 2023 gecorrigeerd.

Kadaster

In 2022 zijn de directe lasten 47.000,- lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er in 2022 beduidend minder landmetingen zijn geweest.

Samenkracht en burgerparticipatie: voordeel € 124.000

Het voordeel op de directe lasten van het Ontmoetingshuis bedraagt € 74.000 en wordt grotendeels veroorzaakt door de lagere uitgaven op de raming van kosten voor onvoorziene omstandigheden. Omdat de jaarrekening 2022 van Stichting Ontmoetingshuis nog niet is ontvangen en de inmiddels ingediende begroting van de Stichting voor 2023 een duidelijk negatief resultaat laat zien is het positieve saldo van € 74.000 over 2022 minder onttrokken aan de reserve Aanloopverliezen Stichting Ontmoetingshuis. Daarnaast is de doorbelasting van de kapitaallasten € 65.000 lager dan begroot. De toelichting op de kapitaallasten wordt

toegelicht bij het programma bedrijfsvoering. Daarnaast is er een nadeel op de vastgoedkosten voor het MFA Panorama van circa € 15.000.

Wonen en bouwen: voordeel € 3.133.000

Project verkabeling hoogspanning

Het project verkabeling hoogspanningslijn betreft een meerjarig project waarbij de uitgaven en de hiervoor in de betreffende jaarschijf te verantwoorden deel van de te ontvangen subsidie, per jaar afwijken van de begroting in dat jaar. Deze afwijkingen komen niet ten gunste of ten laste van de algemene middelen, maar moeten overgeheveld worden naar het volgende jaar/jaren, om de totale raming van het project in tact te houden en beschikbaar te houden voor de uitvoering van het project ook wanneer de verdeling van de inkomsten en uitgaven over de jaren heen verschuiven. In 2022 is het resultaat van de werkelijk verantwoorde baten en lasten ten opzichte van de raming afgerond € 167.500 negatief (aan de uitgavenkant is er een onderschrijding van € 1.139.800 en aan de inkomstenkant een onderschrijding van € 1.307.300). Voorgesteld wordt dit te verwerken via de reserve meerjarige middelen ten laste van raming voor dit project in 2023 e.v.

Opgave Groei en Bloei

In 2022 zijn er minder kosten (€ 64.300) gemaakt voor de opgave Groei en Bloei. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget via de reserve meerjarige middelen in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen.

Bouwleges

De interne capaciteit voor het beoordelen van de aanvragen van omgevingsvergunningen is in 2022 beperkt geweest. Enerzijds door de nodige vacatures bij de vergunningverleners en anderzijds door de voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe Omgevingswet. De twee factoren hebben geleid tot hoge inhuurkosten. Een deel van die kosten is gedekt uit de vacatureruimte, waardoor er uiteindelijk een minder grote overschrijding op de kosten van de bouwleges is gerealiseerd dan in de eerdere bestuursrapportages was gecorrigeerd (€ 194.900 lagere kosten). De opbrengst van de waboleges is lager uitgevallen (lagere baten € 344.800) dan geraamd doordat het bij een groot deel van de aanvragen om relatief kleine bouwactiviteiten is gegaan met een lagere legesopbrengst. Het aantal grote bouwaanvragen is in 2022 ook beperkter van omvang geweest.

Per saldo betekent dit een nadeel bij de bouwleges van € 149.900, voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de reserve bouwleges.

Rondweg-oost

Vanuit de grondexploitaties Veenendaal-oost is een bijdrage ontvangen van ruim € 3.300.000 voor bovenwijkse voorzieningen. Conform nota bovenwijkse voorzieningen uit het vastgestelde raadsbesluit 5-09-2020 wordt deze bijdrage in de bestemmingsreserve reserve leefbaarheid Rondweg-oost gestort.

Overige verschillen: voordeel € 32.000

Reservemutaties

Toevoegingen aan de reserves: nadeel € 6.025.000

In lijn met eerdere besluitvorming zijn de volgende toevoegingen aan de reserves, die afwijken van de begroting, verwerkt:

- Een lagere storting in de reserve meerjarige middelen van € 152.200 voor de invoering van de omgevingswet dan verwacht bij de 3e bestuursrapportage 2022.
- Een lagere storting in de reserve meerjarige middelen van € 12.200 voor het programma Energieneutraal Veenendaal dan verwacht bij de 3e bestuursrapportage 2022.
- Een lagere storting van in de reserve meerjarige middelen € 3.400 voor het programma Vitale Binnenstad dan verwacht bij de 3e bestuursrapportage 2022.
- Een storting van € 64.300 in de reserve meerjarige middelen van het resterende budget voor de meerjarige opgave Groei en Bloei.
- Een storting van € 47.000 in de reserve meerjarige middelen van het resterende budget voor verduurzaming vastgoed programma ENV 2050.

- Een storting van € 130.000 in de reserve meerjarige middelen van het resterende budget voor het stikstofdossier.
- een storting van het resultaat op afval in de egalisatiereserve afvalverwijdering en verwerking van € 1.664.500; Het resultaat op afval totaal bestaat naast het taakveld afval nog uit kwijtscheldingen, interne doorbelasting van uren inclusief overhead en verrekening BTW.
- een storting in de risicoreserve bouwgrondexploitaties van € 890.500 zijnde het batige saldo (inclusief de winstnemingen) van de bouwgrondexploitaties in 2022.
- Een storting van € 147.200 in de reserve bovenwijkse voorzieningen voor de dekking van lasten van bovenwijkse voorzieningen.
- Een storting van 3.250.000 in de reserve leefbaarheid Rondweg-oost vanwege de ontvangen bijdrage van OVO.

Onttrekkingen aan de reserves: voordeel € 184.000

In lijn met eerdere besluitvorming zijn de volgende toevoegingen aan de reserves, die afwijken van de begroting, verwerkt:

- Een lagere onttrekking aan de reserve aanloopverliezen van € 74.000, vanwege minder uitgaven door onvoorzien.
- Een lagere onttrekking aan risicoreserve bouwgrondexploitaties € 63.500.
- Een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve begraafplaatsen van € 3.800.
- Een hogere onttrekking aan de reserve bestemmingsreserve verkabeling hoogspanning van € 167.600 vanwege hogere uitgaven in dit betreffende jaar.
- Een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve bouwleges van € 149.900 vanwege een nadeel op de leges.